Beste aanwezigen, beste inwoners van Lingewaard

Mijn eerste beschouwing voor GroenLinks, vanuit een klimaatkoffertje.

Er was eens… een mooie groene gemeente, genaamd Lingewaard, ingebed tussen twee grote steden en prachtige rivieren. De inwoners en bezoekers genieten er van lokale feesten en tradities en van het vele groen om te recreëren. Ze gaan ervanuit dat dit ook nog mogelijk is voor hun kinderen en kleinkinderen…

Ieder sprookje begint met deze drie woorden: Er was eens…

En in dit Lingewaard gaan veel dingen goed,

OP SOCIAAL VLAK zien we een omslag van controle en wantrouwen naar handelen in vertrouwen. Zoals bij de omgekeerde verordening, waar we uitgaan van wat de inwoner nodig heeft in plaats van te kijken naar de regels. Heel mooi, passend maatwerk voor degene die hulp vraagt.
Er zijn ook zorgen. De stijgende vraag en bijbehorende kosten naar voorzieningen in de WMO en jeugdzorg verdienen een zorgvuldige aanpak met oog voor de menselijke maat. Want we zien dat inwoners zich ongerust maken over veranderingen. Het is dus belangrijk om scherp te blijven op ongewenste gevolgen daarvan, zoals bij de was- en strijkservice. Fijn dat daar ruimte is voor maatwerk.
Zet in op brede, verreikende preventie, dat vindt GroenLinks de beste aanpak. Voorkom duurdere zorg op een later moment door inzet van bijvoorbeeld meer jongerencoaches. *Overigens wachten we nog op de uitvoering van onze motie pre-mantelzorgwoningen, wanneer komt deze, college?* Voorzieningen treffen nog voordat je echt afhankelijk bent van mantelzorg, daaraan is veel behoefte. Daarnaast verdienen jonge mantelzorgers extra aandacht: zij zijn nog te vaak ongezien.

Inwoners willen echt meedoen aan verschillende vormen van INWONERSPARTICIPATIE: Lingewaard Doet is al aan de 2e ronde. Maak wel vooraf heel duidelijk welke invloed de mensen daadwerkelijk hebben.
Inwonersinitiatieven zullen opbloeien als de gemeente ze verder helpt door uit te gaan van de mogelijkheden. Het zou prachtig zijn als in Lingewaard zo'n JA-loket, waar GroenLinks al langer op aandringt, op korte termijn het licht ziet.

Op het gebied van WONEN en MOBILITEIT staan we voor flinke uitdagingen.
Grijp daarom actief de voor de hand liggende kansen: pak leegstaande en verpauperende panden aan en benut inbreidingsmogelijkheden. Waarom bouwt het college nog steeds luxe eengezinswoningen, terwijl de grote behoefte ligt bij betaalbare en kleinere woningen? Hiervoor zijn gelden beschikbaar, gebruik deze!
Gelukkig zien we al af en toe een verschuiving van het faciliteren van projectontwikkelaars naar het aansturen op voorzien in de echte woonbehoefte. *GroenLinks roept hierbij wederom op om snel bij elk bouwproject een vast percentage goedkope woningen op te nemen.*
Waar blijft de ACTIE, ACTIE, ACTIE (in plaats van BOUWEN, BOUWEN, BOUWEN)
om mee te werken aan creatieve nieuwe woonvormen, zoals natuur inclusief bouwen, wonen op het boerenerf, woongroepen. Bij woningsplitsing blijven senioren in hun vertrouwde

omgeving en er ontstaat tegelijkertijd een kans voor starters: een mooie woonmix van jong en oud. Hoogste tijd ook voor flexwoningen en modulair, oftewel goedkoop en snel bouwen. Technisch schieten de nieuwe mogelijkheden als paddenstoelen uit de grond: toon lef, het is tijd voor ACTIE!

Er liggen grote kansen voor starters als we beginnen met het bouwen van autoluwe wijken met goede fietsvoorzieningen en openbaar vervoer? Met daarbij veel schonere lucht, veel meer bewegingsmogelijkheden en groen…! Hoe gezond is dat! *GroenLinks roept het college bovendien op om meer aandacht te geven aan de mogelijkheden en veiligheid van de voetgangers en fietsers.*

Dan nu onze belangrijkste uitdaging, DUURZAAMHEID en KLIMAAT
Het woord duurzaamheid vind je nu overal en GroenLinks ziet met plezier suggesties gerealiseerd. Denk aan de energiezuinige straatverlichting: goed voor milieu én portemonnee. Ook de natuur krijgt gelukkig steeds vaker een prominente rol in plannen, al wil het in de uitvoering nog wel eens tegenvallen.

De vraag is echter of dit alles genoeg is in het huidige veranderende klimaat. Ondanks een grote stapel van beleidskaders, informatienota's en een scala aan overige documenten, is ons energieverbruik en ook de CO_2-uitstoot toegenomen. Er zijn in deze periode nog steeds geen wind- en zonneparken erbij gekomen. De warmtetransitie is nog steeds in de onderzoekfase. Het realiseren van de hoofddoelstellingen: terugdringing van de CO_2-uitstoot van Lingewaard, beperking van het energieverbruik, meer duurzame opwek en concrete stappen zetten in de verduurzaming van de warmtevoorziening, is nog lang niet in zicht. Er is sturing nodig en proactief handelen. Om dit allemaal te bereiken dien we de **motie 'Geef je dak kans', 'Hulp bij zon op dak' en 'Water-Weg'** in.
Stimuleer inwoners én ondernemers door proactief subsidies en goede informatie te bieden. Zelfs de demissionaire minister-president zegt vanuit de klimaattop in Glasgow ACTIE, ACTIE, ACTIE! Wij willen wij in Lingewaard toch liever voorop lopen?
Vandaar onze **motie Klimaatnoodtoestand**!

En dan merk je, dat de goede afloop van dit sprookje nog niet zeker is…

We roepen met klem op: Maak van klimaatactie een prioriteit! Als wij NU met in gedachten ACTIE, ACTIE, ACTIE grote stappen zetten, en de juiste, dan kan ook Lingewaard eindigen als in een sprookje: …en ze leefden nog lang en gelukkig.

Dankuwel.

Inge Sloot
Fractievoorzitter GroenLinks Lingewaard